การวิเคราะห์การเล่าเรื่องทางโทรทัศน์ในรายการสัมภาษณ์

นางสาวรวมพร ศรีสุมานั้นท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2541 ISBN 974-639-042-9 ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN ANALYSIS OF TELEVISUAL NARRATIVE IN INTERVIEW PROGRAM

Miss Ruamporn Srisumanunt

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Mass Communication

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-639-042-9

นางสาวรวมพร ศรีสุมานันท์ โดย การสื่อสารมวลขน ภาควิชา อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิเทศศาสตรมหาบัณฑิต (ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชุติวงศ์) คณะกรรมการสคบวิทยานิพนล์ รีก จามอื่น ประธานกรรมการ (รองศาสตราจารย์ วิภา อุตมฉันท์) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์) ₩ /พรักกุ กรรมการ

(อาจารย์สุภาพร โพธิ์แก้ว)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์การเล่าเรื่องทางโทรทัศน์ในรายการสัมภาษณ์

พิมพ์ตันฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

รวมพร ศรีสุมานันท์: การวิเคราะห์การเล่าเรื่องทางโทรทัศน์ในรายการสัมภาษณ์ (AN ANALYSIS OF TELEVISION NARRATIVE IN INTERVIEW PROGRAM) อ.ที่ปรึกษา : พศ.ขวัญเรือน กิติวัฒน์, 201 หน้า. ISBN 974-639-402-9.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงประเด็นเรื่องและองค์ประกอบด้านเนื้อหาและวิธี การสื่อความหมายของการเล่าเรื่อง โดยศึกษาจากรายการสัมภาษณ์ที่ออกอากาศปี พ.ศ.2539 จำนวน 2 รายการ คือ รายการเฉียด และรายการเจาะใจ

ผลการวิจัย พบว่าเนื้อหารายการเฉียดเป็นเรื่องเกี่ยวกับอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับผู้ให้สัมภาษณ์ จนเกือบเอาชีวิตไม่รอด มีสาเหตุเนื่องจากความประมาท และความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ รูปแบบการนำ เสนอใช้การเชื่อมโยง เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเข้าด้วยกัน โดยเริ่มต้นด้วยตอนจบของเรื่องด้วย การสรุปเรื่องราว แล้วจึงดำเนินการสัมภาษณ์ในลักษณะ ย้อนการลำดับเหตุการณ์ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึง สถานการณ์ที่ขมวดเข้าสู่จุดพลิกผันของเรื่อง

สำหรับรายการเจาะใจ พบเนื้อหาเรื่องชีวิตส่วนบุคคลประเด็นต่างๆ ทั้งการต่อสู้ชีวิต ผล งานความสำเร็จ การช่วยเหลือสังคมที่อยู่ในความสนใจของประชาชน ดังนั้นวิธีการเล่าเรื่อง จึงมีรูป แบบหลากหลาย สามารถแบ่งได้ 3 ลักษณะคือ 1. การเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น 2. เมื่อมีเหตุย่อมมีผลตามมา 3. ปัญหาและการแก้ปัญหา ทว่าลักษณะการเล่าเรื่องเสมือนการ สนทนาจัดลำดับเรื่องราวในระหว่างการซักถามและโต้ตอบ

การนำเสนอรายการสัมภาษณ์ทั้ง 2 ได้ใช้การเข้ารหัสเทคนิคการผลิตรายการโทรทัศน์ด้วย องค์ประกอบด้านแสง สี เพื่อเสริมบรรยากาศ เสียง ช่วยเร้าอารมณ์และฉากที่แสดงถึงบรรยากาศ ของเวทีรายการสัมภาษณ์ ถ่ายทอดระหว่างผู้สัมภาษณ์ และผู้ให้สัมภาษณ์ พบว่า รายการเฉียด เน้นการเล่าเรื่องโดยการเข้ารหัสด้านเทคนิคโทรทัศน์ เพื่อเป็นสร้างบรรยากาศและอารมณ์ สำหรับ รายการเจาะใจใช้รหัสด้านเทคนิคโทรทัศน์เพื่อเร้าอารมณ์ น้อยกว่า และให้ความสำคัญกับรูปแบบ การนำเสนอที่มุ่งถ่ายทอดเนื้อหา

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน	ลายมือชื่อนิสิต ริวงมา (โรการ์การ์การ์การ์การ์การ์การ์การ์การ์การ
9 / 11 1 8 D 1	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา2 <u>541</u>	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

: MAJOR

KEY WORD 414528:

MASS COMMUNICATION

: NARRATIVE / TELEVISION / INTERVIEW PROGRAM

RUAMPORN SRISUMANUNT: AN ANALYSIS OF TELEVISUAL NARRATIVE IN INTERVIEW

PROGRAM. THESIS ADVISOR: ASSIST PROF.KWANRUEN KITTIWATANA. 201 pp.

ISBN 974-639-402-9

This research bases on the narrative theory to analize the content and presentation of the television interview programs which are "Chiad" and "Jor Jai" These programs were broadcasted in the year 1996.

The study finds that the content of "Chiad" program is the story of accidents that interviewees had direct experiences. The causes of these accidents being focused in the program are carelessness, or being innocent or lacking of knowledge. The whole story of the program were represented by weaving the series of events together but starting with the conclusion of the story. Then the interview presented the story in chronological order from the exposure and rising situation with excitement to the climax at the end.

The content of "Jor Jai" program focused on personal life of the interviewees that are interested in various issues such as how they had struggled to become successful, how they had devoted to society. The strategies of story telling in this program can be categorized into three types as the followings: chronological order of situation, Cause and effects of the situation and problem and solution. However, the presentation of the story development seems to be natural conversation rather than scripting.

Presentation of the two interview programs had used technique of television coding including lighting, colour, sound effect, scenery and properties to enhance the atmosphere of the interview where the conversation between interviewers and interviewees still be natural.

By comparing, the television coding which lead to atmosphere and emotion was used in "Chiad" more than in "Jor Jai". Moreover, "Jor Jai" more emphasized on the content of the story

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน	
สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน	
ปีการศึกษา ²⁵⁴¹	

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *DA* ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงลงด้วยดีด้วยความกรุณาและช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิติวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะ นำ เคี่ยวเข็ญ และกำลังใจมากมาย ตลอดการทำวิทยานิพนธ์ด้วยความเสียสละเวลาอันมีค่า ของท่าน ตลอดทั้งอาจารย์สุภาพร โพธิ์แก้ว กรรมการ ซึ่งได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่างๆที่ล้วน มีประโยชน์ทั้งในการทำวิทยานิพนธ์และการทำงานในสายอาชีพ รวมทั้ง รองศาสตราจารย์วิภา อุตมฉันท์ ซึ่งได้กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และให้คำแนะนำ เพื่อเป็นแนวทาง ในการแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ได้รับความกรุณาและความร่วมมือจาก ทีมงานรายการสัมภาษณ์ทั้ง 2 รายการคือ บริษัท เจ เอส แคล จ้ำกัด ผู้ผลิตรายการเจาะใจ และ บริษัทบอร์น แอนด์ แอสโซซิเอท จำกัด ผู้ผลิตรายการเฉียด โดยทีมงานจากรายการทั้งสองได้ให้ ข้อมูลรายละเอียด เทปโทรทัศน์ และ คำแนะนำ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง ผู้ วิจัยขอขอบคุณในความร่วมมือ

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ และ คุณแม่ ที่ให้โอกาสลูกได้เรียนในระดับ ปริญญาโท และเป็นกำลังใจให้ลูกคนนี้ตลอดเวลา รวมทั้ง คุณยายปลั่ง พานรอง และ พี่สาวทั้งสี่ ของผู้วิจัยที่ได้ให้การช่วยเหลือในด้านการเรียนปริญญาโทและการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ตลอด จนหลานซายทั้งสองที่ช่วยบรรเทาความเครียดให้กับผู้วิจัย จนสามารถเริ่มทำงานต่อไปได้ด้วย สมองที่แจ่มใส และ ที่จะลืมไม่ได้คือเพื่อนๆโรงเรียนศรีอยุธยา เพื่อนการละคอน ชั้น 8 และ เพื่อนๆภาควิชาการสื่อสารมวลชนที่ได้ช่วยกันผลัก ช่วยกันดัน และ กำลังใจที่มีให้กันตลอดเวลา ทำให้ผู้วิจัยสามารถเอาชนะกับอุปสรรคทั้งปวงมาได้ด้วยดี จนสามารถได้มายืนในจุดที่ใผ่ฝัน ณ วันนี้ เมื่อมองย้อนไปความเอื้ออาทร ห่วงใย และ กำลังใจที่ทุกท่านมอบให้ล้วนเป็นสิ่งมีค่าที่มิ อาจประเมินได้ จะอยู่กับผู้วิจัยตลอดไป

รวมพร ศรีสุมานันท์ เมษายน 2541

สารบัญ

	ИВ
บทคัดย่อภาษาไทย	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	৭
กิตติกรรมประกาศ	
สารบัญ	
สารบัญตาราง	
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหานำวิจัย	15
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	
ขอบเขตของการศึกษา	
นิยามศัพท์	16
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	17
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ทฤษฎีการเล่าเรื่อง	
แนวคิดการเข้ารหัสทางโทรทัศน์	
แนวคิดรายการสัมภาษณ์	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	43
แหล่งข้อมูล	
การเก็บรวบรวมข้อมูล	
การวิเคราะห์ข้อมูล	
การนำเสนคข้อมล	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 การวิเคราะห์การเล่าเรื่อง	49
รายการเจาะใจ	49
เนื้อเรื่อง	49
ประเด็นเนื้อเรื่อง	49
องค์ประกอบเนื้อเรื่อง	69
การนำเสนอรายการสัมภาษณ์	88
รูปแบบการนำเสนอ	89
การเข้ารหัสเพื่อสื่อความหมาย	104
รายการเฉียด	120
เนื้อเรื่อง	123
ประเด็นเนื้อเรื่อง	123
องค์ประกอบเนื้อเรื่อง	141
การนำเสนอรายการสัมภาษณ์	159
รูปแบบการนำเสนอ	159
การเข้ารหัสเพื่อสื่อความหมาย	168
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	179
รายการอ้างอิง	198
ประวัติผู้วิจัย	201

สารบัญตาราง

	หน้า
•	
ตารางที่ 1 ประเด็นเนื้อเรื่องและองค์ประกอบเนื้อเรื่อง	189
ตารางที่ 2 รูปแบบการนำเสนอและการเข้ารหัสเพื่อสื่อความหมาย	191